

Raport de activitate pentru anul 2020

Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior

Preambul

Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior (CNSPIS) este un organism consultativ al MEN, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile cu art. 217, art. 220 și art. 227 din Legea educației naționale nr.1/2011.

Introducere

Actualmente, CNSPIS are atribuțiile, componența generică și funcționarea reglementate prin OMEN 3921/08.06.2018 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Statistică și Prognoză în Învățământul Superior. Componența CNSPIS este menționată în OMEN 330/14.03.2018 și OMEN 3001/03.01.2019.

Modul de organizare a activității CNSPIS

Consiliul este alcătuit în totalitate din 17 membri. Biroul Operativ al CNSPIS este format din 5 membri: președintele, cei doi vicepreședinți, secretarul general și purtătorul de cuvânt.

Consiliul lucrează cu 3 grupuri de lucru permanente denumite comisii (coordonate de vicepreședinți și secretarul general):

1. Comisia de statistică și monitorizare în învățământ superior (6 membri)
2. Comisia de prognoză în învățământ superior (6 membri)
3. Comisia de monitorizare și analiză raportări în platforme electronice pentru învățământul superior ANS & RMU (4 membri)

În anul 2020 Consiliul s-a întrunit în **9** ședințe plenare la care majoritatea membrilor au participat direct, prin prezență fizică sau prin videoconferință; de asemenea, de câte ori a fost nevoie, membrii Consiliului au analizat și aprobat documentele pregătite de Biroul Operativ al CNSPIS sau comisiile de specialitate.

Între ședințele plenare, activitatea curentă a Consiliului a fost asigurată de Biroul Operativ și de comisiile permanente ale CNSPIS, fiind totodată sprijinită de secretariatul tehnic pus la dispoziție de UEFISCDI. Au fost **13** ședințe de Birou Operativ în principal pentru pregătirea documentelor ce au fost trimise consiliului spre analiză înainte de fiecare ședință de plen, **1** ședință a Comisiei de statistică și monitorizare a învățământului superior, **2** ședințe ale Comisiei de prognoză în învățământ superior și **4** ședințe ale Comisiei de monitorizare și analiză raportări în platforme electronice pentru învățământul superior ANS & RMU.

În tabelele de mai jos sunt prezentate activitățile și hotărârile luate în cadrul ședințelor CNPIS:

Tabel 1. Ședințe plenare de Consiliu 2020

Data	Activități
17.01.2020	<ul style="list-style-type: none">✓ prezentare structură și aprobare Plan anual de activitate al CNSPIS pentru 2020✓ propuneri de vizualizare date din Platforma națională de colectare a datelor statistice pentru învățământul superior (ANS)✓ stadiul derulării activității A.4.1. Actualizarea și consolidarea sistemului de indicatori de monitorizare pentru învățământul superior, suport pentru creșterea calității sistemului de învățământ superior din cadrul proiectului: "Calitate în Învățământul Superior: Internaționalizare și baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc"

21.02.2020	<ul style="list-style-type: none">✓ discutarea raportului și a concluziilor privind Dezbaterea "Indicatori de monitorizare la nivel internațional și în România, pentru învățământul superior"✓ analiza procesului de raportare în platforma ANS de către universități cu data de referință 1 octombrie 2019
20.03.2020	<ul style="list-style-type: none">✓ perspective și opțiuni pentru implementarea unor indicatori specifici pentru evaluarea dimensiunii didactice a învățământului superior✓ prezentarea unor posibile soluții către măsurarea digitalizării predării și învățării în învățământul superior
24.04.2020	<ul style="list-style-type: none">✓ analiza redundanțelor existente în sistemul de indicatori primari raportați de către universitățile din România
29.05.2020	<ul style="list-style-type: none">✓ prezentare cu titlul: "Anticiparea principalelor tendințe demografice și a impactului lor asupra populației de studenți din România"✓ analiza exploratorie a dinamicii ratei de absolvire pe domenii de studii de licență
26.06.2020	<ul style="list-style-type: none">✓ analiza procesului de raportare în platforma ANS, cu data referință cu data 1 ianuarie 2020
11.09.2020	<ul style="list-style-type: none">✓ prezentarea propunerilor de modificare și completare privind raportarea datelor în platforma ANS, cu data de referință 1 octombrie 2020✓ cerințele CNSPIS privind rezultatele activităților „elaborarea metodologiei și a rapoartelor de analiză a indicatorilor de monitorizare pentru sistemul de învățământ superior din România” și „elaborarea metodologiei de prognoză multidimensională și a studiilor anuale de prognoză pentru sistemul de învățământ superior din România” din cadrul proiectul „Calitate în învățământul superior: Internaționalizare și baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc”
23.10.2020	<ul style="list-style-type: none">✓ prezentarea studiului: "O propunere de evaluare comparativă a universităților pe domenii de studiu"✓ propunerea indicatorilor care stau la baza elaborării metodologiei de prognoză multidimensională pentru sistemul de învățământ superior din România✓ desemnarea prin vot unanim în plenul CNSPIS a reprezentantului CNSPIS în Consiliul științific al RMUR, urmare a adresei MEC nr. 569DGIU/14.10.2020
27.11.2020	<ul style="list-style-type: none">✓ prezentarea propunerii privind fundamentarea cifrei anuale de școlarizare în sistemul de învățământ superior, pentru anul universitar 2021-2022✓ creșterea vizibilității datelor raportate de către universități în platforma ANS, prin propunerea seturilor de date publice referitoare la indicatorii de monitorizare a învățământului superior✓ adoptarea în unanimitate a propunerii de colaborare primite din partea organizațiilor studențești din România

Tabel 2. Ședințe Birou Operativ 2020

Data	Activități
10.01.2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ discutarea planului de activitate al CNSPIS pentru anul 2020 ✓ stadiul activității A.4.1 Actualizarea și consolidarea sistemului de indicatori de monitorizare pentru învățământul superior, suport pentru creșterea calității sistemului de învățământ superior din cadrul proiectului “Calitate în Învățământul Superior: Internaționalizare și baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc”
14.02.2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pregătirea ședinței Consiliului din 21.02.2020 ✓ analiza procesului de raportare în ANS de către universități cu data de referință 1 octombrie 2019
15.03.2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pregătirea ședinței Consiliului din 21.02.2020
17.04.2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pregătirea ședinței Consiliului din 24.04.2020 ✓ Informare privind activitatea comisiilor CNSPIS in primele luni ale anului 2020
22.05.2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pregătirea ședinței Consiliului din 29.05.2020 ✓ propunerea de utilizare a datelor din RMU pentru calculul ratelor de succesive a cohortelor de elevi din învățământul preuniversitar în cel universitar
12.06.2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pregătirea ședinței Consiliului din 26.06.2020
30.07.2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pregătirea ședinței Consiliului din luna septembrie 2020 ✓ definitivarea formei de răspuns la solicitarea dl. Tudor Vlad Benga în baza legii nr.544/2001
05.08.2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pregătirea ședinței Consiliului din luna septembrie 2020 ✓ informare privind deblocarea angajărilor de experți în proiectul „Calitate în învățământul superior: Internaționalizare și baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc”
27.08.2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pregătirea ședinței Consiliului din 11.09.2020 ✓ prezentarea propunerilor de modificare a indicatorilor din platforma ANS în vederea pregătirii perioadei de raportare cu data de referință 1 octombrie 2020, discutate la nivelul Comisiei de monitorizare și analiză raportări în platforme electronice pentru învățământul superior ANS&RMU ✓ discutarea opțiunilor membrilor CNSPIS de implicare în proiectul “Calitate în învățământul superior: internaționalizare și baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc”
15.10.2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pregătirea ședinței Consiliului din data de 23.10.2020 ✓ Informare privind activitățile din cadrul proiectului: „Calitate în învățământul superior: Internaționalizare și baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc”
06.11.2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ preparativele pentru elaborarea și adoptarea notei de fundamentare a cifrei de școlarizare pentru anul 2021/2022 ciclurile licență, masterat și doctorat ✓ modul de îndeplinire a obligației legale de a publica datele referitoare la indicatorii de monitorizare a învățământului superior – art.218 (1) din Legea educației naționale 1/2011

19.11.2020	✓ pregătirea ședinței Consiliului din data de 27.11.2020
23.12.2020	✓ vizualizarea seturilor de date publice referitoare la indicatorii de monitorizare a învățământului superior pe care CNSPIS le propune a fi publicate online la finele anului 2020 ✓ schița planului de activitate CNSPIS pentru anul 2021 ✓ pregătirea raportului de activitate al CNSPIS pentru anul 2020

Tabel 3. Ședințe comisii CNSPIS 2020

Data	Comisia /Activități
	Comisia de statistică și monitorizare în învățământul superior
21.04.2020	✓ Realizarea unei propuneri draft privind mecanismul pentru optimizarea Sistemului Național de Indicatori de Monitorizare a Învățământului Superior din România
	Comisia de prognoză în sistemul de învățământ superior
21.05.2020	✓ Analiza exploratorie a dinamicii ratei de absolvire pe domenii de studii de licență
03.09.2020	✓ Analiza indicatorilor propuși să stea la baza analizei statistice privind rezultatele activităților „elaborarea metodologiei de prognoză multidimensională și a studiilor anuale de prognoză pentru sistemul de învățământ superior din România” din cadrul proiectul „Calitate în învățământul superior: Internaționalizare și baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc”.
	Comisia de monitorizare și analiză raportări în platforme electronice pentru învățământul superior ANS & RMU
13.02.2020	✓ analiza procesului de raportare și a raportărilor în ANS de către universități cu data de referință 1 octombrie 2019
03.04.2020	✓ analiza tipurilor de verificări și validări a datelor statistice raportate în platforma ANS ✓ discutarea structurii fișelor de verificare a raportării ANS
22.06.2020	✓ analiza procesului de raportare și a raportărilor de către universități în ANS cu data de referință 1 ianuarie 2020
21.08.2020	✓ analiza propunerilor de modificare indicatori din platforma ANS în vederea pregătirii perioadei de raportare cu data de referință 1 octombrie 2020

Rezultate

Încă din anul 2017 CNSPIS a realizat o justificare a cifrei anuale de școlarizare la cererea Ministerului Educației Naționale, iar începând cu 2018 Consiliul s-a preocupat și a realizat o fundamentare a cifrei de școlarizare pentru licență, masterat și doctorat printr-o formulă de calcul ce poate fi utilizată pe termen lung, care pornește de la angajamentele naționale ale României de la nivel european (țelul ca în 2020 România să atingă procentul de 26,7% absolvenți de studii superioare raportat la cohortele din intervalul de vârstă 30-34 de ani, obiectiv asumat prin Strategia națională pentru învățământ terțiar 2015-2020 aprobată prin HG 565/2015) și ia în considerare datele demografice ale populației și numărul de înmatriculați în anul I care finalizează studiile de licență. Astfel, se ajunge la o cifră de școlarizare la licență rotunjită la 63.000 pentru anul 2021-2022.

Trebuie subliniat faptul că metodologia propusă este reanalizată anual, cuprinde coeficienți de corecție și este centrată pe o viziune de predictibilitate luând în considerare de fiecare dată indicatori de proporții din ultimii 5 ani și nu doar pentru anul în curs, eliminând riscul de a produce modificări ample alternative.

Formule de calcul similare au fost elaborate și aplicate și pentru fundamentarea propunerilor de cifră de școlarizare pentru studiile de masterat și doctorat.

La masterat a fost creată o formulă în funcție de numărul de locuri de la licență, încercând să se integreze în formulă partea de constanță în sistem în urma analizării alocărilor anterioare realizate prin hotărârile de guvern. A fost găsită o modalitate de verificare a acestor formule, prin faptul că a fost observat un raport constant între cifra de școlarizare de la masterat și numărul de absolvenți de licență. Cifra propusă de Consiliu este de 37.000 de locuri bugetate la masterat pentru învățământul public, cu excepția învățământului militar.

Pentru doctorat, cifra de școlarizare propusă este rotunjită la 3.100 de locuri și a reieșit prin aceeași modalitate calcul ca și la masterat. Pentru doctorat documentul realizat de consiliu folosește același algoritm de calcul ca și la licență.

Astfel, Consiliul a propus următoarele cifre de școlarizare pentru licență, masterat și doctorat: 63.000 de locuri licență, 37.000 de locuri masterat și 3.100 de locuri doctorat. Propunerile Consiliului au cuprins și prevederea ca eventuale variații generate de aspecte ce nu au putut fi luate în considerare în nota de fundamentare să fie limitate la maximum 5% din cifra de școlarizare recomandată.

În aceste fundamentări, Consiliul a considerat că este foarte importantă asigurarea stabilității și predictibilității funcționării sistemului de învățământ superior din România în ansamblul său și a fiecăreia dintre instituțiile de învățământ superior, fapt reflectat și în păstrarea unor raporturi cvasi-constante între cifrele de școlarizare propuse pentru cele trei cicluri de studii universitare, licență, master și doctorat.

Pentru anul universitar 2020-2021 CNSPIS a realizat o aproximare cât mai apropiată de realitate a ratei de promovabilitate a studenților pe fiecare ciclu de studii, iar imediat după finalizarea validării raportărilor de către universități cu data de referință 1 octombrie 2020 deoarece în platforma ANS vom avea 5 ani de raportare completă (începând cu raportarea cu data de referință 1 octombrie 2016). Anul acesta am putut compara numărul de studenți înmatriculați în anul I și numărul de absolvenți pe cohortă pentru programele de licență de 3 și de 4 ani, mai puțin pentru câteva domenii (Teologie și Urbanism) pentru care raportarea în ANS este comună pe domeniu indiferent de numărul de ani de studii (3 sau 4 ani).

Comisia de statistică și monitorizare în învățământul superior lucrează la un mecanism de optimizare a sistemului național de indicatori cu obiectivul de a identifica redundanțele parțiale și totale și pentru a realiza cartografierea generală a acestora. Această cartografiere va putea fi utilizată pentru optimizarea sistemului de indicatori prin eliminarea suprapunerilor

identificate și prin consolidarea raportărilor realizate de către universități într-un sistem unic cu o coerență crescută.

Pentru fundamentarea viitoarei metodologii de elaborare a prognozelor referitoare la învățământul superior *Comisia de prognoză în sistemul de învățământ superior* lucrează la principiile, premisele, instrumentele și datele de intrare. Au fost analizate ratele de absolvire pentru absolvenții ciclurilor de 3 și 4 ani pentru anii universitari 2016-2017, 2017-2018 și 2018-2019, pentru 11 domenii de studii (7 domenii pentru absolvenții ciclurilor de 3 ani și 4 domenii pentru absolvenții ciclurilor de 4 ani). Domeniile de studii care au înregistrat cele mai ridicate rate de absolvire, pentru toată perioada considerată, sunt domeniile *Arte vizuale, Calculatoare și tehnologia informației, Ingineria sistemelor, Cibernetică, statistică și informatică economică*. La polul opus, pentru domeniile *Matematică și Limbă și literatură* s-au înregistrat cele mai reduse valori ale ratelor de absolvire. Studiul realizat a evidențiat rezultate asemănătoare între anii universitari pentru același program de studiu, dar și intervale foarte largi de variație în rata absolvenților pe program de studiu în același an, între universități diferite care furnizau programul respectiv (universități publice).

În urma analizei realizate de *Comisia de monitorizare și analiză raportări în platforme electronice pentru învățământul superior ANS & RMU* a procesului de raportare și a raportărilor de către universități în ANS cu data de referință 1 ianuarie 2020, au fost identificate erori de raportare din partea unor universități, aceste universități primind prin intermediul UEFISCDI invitația de a le remedia. De asemenea, au fost rulate noile validări propuse anul trecut de Comisie și au fost propuși noi indicatori pentru validarea informațiilor sau o redefinire a unor indicatori. Aceste propuneri continuă din 2019 și coroborate de UEFISCDI cu propunerile CNFIS au fost trimise la minister, iar ca urmare a acestora au fost redefiniți anumiți indicatori din procesul de raportare în ANS.

În desfășurarea activității, CNSPIS a participat cu sugestii în definirea cerințelor pentru studiile efectuate în cadrul proiectului „Calitate în învățământul superior: internaționalizare baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc”, proiect gestionat de UEFISCDI cu implicații de rezultate pentru CNSPIS, CNFIS și CEMU. CNSPIS monitorizează de aproape activitățile desfășurate în acest proiect și studiile rezultate, studii pe care urmează să le utilizeze în activitatea proprie.

Prezentarea și discutarea raportului rezultat în urma cartografierii (mapping) tipurilor de date și a indicatorilor de referință din învățământul superior, raportate la nivel internațional și în România de către universități s-a desfășurat într-o consultare publică a universităților din regiunea Nord-Est și în ședința plenară a CNSPIS la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava în luna februarie. Raportul realizat a luat în considerare analiza indicatorilor de monitorizare a sistemului național de învățământ superior în 11 țări UE și 5 țări OECD non UE.

Având în vedere însemnătatea transparenței informațiilor esențiale cu privire la sistemul de învățământ superior, ca și prevederile art.218 (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011, CNSPIS a întreprins demersuri pentru publicarea valorilor statistice ale datelor raportate de universități pentru indicatorii de calitate folosiți la finanțarea suplimentară și a aprobat o propunere de publicare a datelor referitoare la unii dintre indicatorii de monitorizare raportați în platforma ANS cu data de referință 1 octombrie 2020, propunere care va fi înaintată Ministerului Educației în luna ianuarie 2021.

Propuneri de măsuri ce urmează a fi implementate în perioada următoare

Potrivit reglementărilor în vigoare, CNSPIS are ca atribuții principale elaborarea și actualizarea permanentă a indicatorilor de monitorizare a învățământului superior și prognoza evoluției acestuia în raport cu dinamica pieței muncii. Pentru realizarea acestor atribuții, precum și pentru fundamentarea unor politici publice bazate pe date și pe studii riguroase, capabile să asigure progresul sustenabil al sistemului de învățământ superior din România și contribuția acestuia la dezvoltarea economico-socială a țării, CNSPIS propune:

- ☐ Adoptarea prin ordin de ministru a unui mecanism de optimizare a sistemului național de indicatori de monitorizare a învățământului superior, prin care să se evite multiplicarea excesivă a obligațiilor de raportare statistică a unor date de către universități, să se instituie un **Sistem Unic de Raportare** și să se definească proceduri clare de consultare între diversele instituții cu atribuții de monitorizare a învățământului superior – Ministerul Educației cu consiliile sale consultative (în principal CNFIS și CNSPIS) și cu instituțiile aflate în subordinea sa (UEFISCDI), Institutul Național de Statistică, ARACIS – și instituțiile de învățământ superior. Aceste proceduri vor trebui să cuprindă atât maparea și eliminarea graduală a redundanțelor, cât și prevederi pentru propunerea, pilotarea și aprobarea implementării unor indicatori noi.
- ☐ Realizarea unui mecanism care să permită monitorizarea și analiza inserției pe piața muncii din România a absolvenților de studii superioare de la ciclurile de licență, masterat și doctorat. Pentru aceasta, CNSPIS propune perfectarea unui acord cu Ministerul Muncii, care să îngăduie accesarea datelor din REVISAL cu privire la absolvenții cuprinși în Registrul Matricol Unic. Ulterior, acest mecanism de monitorizare, care funcționează deja cu bune rezultate în Bulgaria, poate fi extins și cu privire la alte baze de date relevante pentru inserția pe piața muncii a absolvenților de studii universitare

- ☐ Realizarea la nivel național a unor prognoze detaliate, pe grupe de ocupații și cu un orizont de cel puțin 10 ani, cu privire la cererea de pe piața muncii pentru absolvenții de studii universitare de licență, master și doctorat. Actualmente, asemenea prognoze nu sunt disponibile, ceea ce impiedică asupra posibilităților de a corela sistemul de învățământ cu dinamica pieței muncii. Asemenea prognoze ar trebui să fie realizate de către instituții având atribuții legale și capacitate instituțională în acest sens (Ministerul Muncii, Ministerul Economiei, Comisia Națională de Strategie și Prognoză), dar Ministerul Educației poate avea un rol activ în inițierea acestui demers și în definirea cerințelor pentru studiile care să conducă la realizarea acestor prognoze. Aceste studii vor putea folosi și la fundamentarea cifrelor de școlarizare din învățământul superior și a modului de repartizare preliminară a acestora pe universități și domenii.
- ☐ Declanșarea unor ample consultări la nivel național, la care să participe toți factorii interesați, pentru a putea identifica și implementa soluții care să asigure atât adaptarea sistemului de învățământ superior la realitățile deceniului 3 al secolului XXI (analizele CNSPIS avertizează asupra reducerii semnificative a numărului de absolvenți de liceu într-un orizont de 2-3 ani), cât și îmbunătățirea calității formării de nivel superior oferite de universitățile din România, sporirea competitivității acestora în context global și a contribuției lor la dezvoltarea economică și socială a țării.

Secretar General CNSPIS
Conf.univ.dr. Ghiuță Ovidiu-Aurel

Președinte CNSPIS
Prof.univ.dr. Murgescu Bogdan